

KONVENCIJA BROJ 159

O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU INVALIDA, 1983. god.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvao Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada i koja se sastala 1. juna 1983. god. na svom šezdeset devetom zasjedanju,

imajući na umu postojeće međunarodne norme navedene u Preporuci o profesionalnoj rehabilitaciji invalida, 1955. god. i Preporuci o razvoju ljudskih resursa, 1975. god, i

konstatujući da je od usvajanja Preporuke o profesionalnoj rehabilitaciji invalida, 1955. došlo do značajnih novina u shvatanju potreba za rehabilitacijom, djelokrugu i organizaciji službi za rehabilitaciju, kao i u zakonodavstvu i praksi mnogih država članica po pitanjima obuhvaćenim tom preporukom; i

imajući na umu da je Generalna skupština Ujedinjenih nacija 1981. godinu proglasila Međunarodnom godinom invalida, sa temom „Potpuno učešće i jednakost“, i da sveobuhvatni svjetski program akcije koji se odnosi na invalide treba da pruži efikasne mjere na međunarodnom planu za realizaciju ciljeva „potpunog učešća“ invalida u društvenom životu i razvoju i „jednakosti“.

smatrajući da s obzirom na ove izmjene, treba da se usvoje nove međunarodne norme po ovom pitanju, naročito imajući u vidu potrebu da se obezbijede jednake mogućnosti i tretman svih kategorija invalida, kako u gradskim tako i u seoskim oblastima, u pogledu zapošljavanja i integracije u zajednici i

budući da je usvojila izvjesne prijedloge koji se odnose na profesionalnu rehabilitaciju, pitanje koje predstavlja četvrtu tačku dnevnog reda zasjedanja, i

budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Međunarodne konvencije usvaja dana 20. juna 1983. godine sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida, 1983. god.

usvaja 20 juna 1983. godine sljedeću konvenciju, koja se može nazvati kao Konvencija o profesionalnij rehabilitaciji i zapošljavanju invalida, 1983, godine:

Dio I

DEFINICIJA I POLJE PRIMJENE

Član 1.

1. U smislu ove konvencije izraz „invalid“ odnosi se na lice čiji su izgledi da dobije i zadrži odgovarajuće zaposlenje, kao i da napreduje u njemu, znatno smanjeni zbog propisno priznate smanjene fizičke ili mentalne sposobnosti.

2. U smislu ove konvencije svaka država članica treba prihvatiti da je svrha profesionalne rehabilitacije da se omogući invalidu da obezbijedi i zadrži odgovarajuće zaposlenje, da napreduje u njemu i da se na taj način potpomogne integracija, odnosno reintegracija takvog lica u društvu.

3. Svaka država članica treba primjenjivati odredbe ove konvencije putem mjera koje odgovaraju nacionalnim uslovima i koje su u skladu sa nacionalnom praksom.

4. Odredbe ove konvencije se trebaju primjenjivati na sve kategorije invalida.

Dio II

PRINCIPI PROFESIONALNE REHABILITACIJE I POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA INVALIDA

Član 2.

Svaka država članica treba, u skladu sa nacionalnim uslovima, praksom i mogućnostima, formulisati, implementirati ili periodično revidirati nacionalnu politiku o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida.

Član 3.

Cilj te politike je da se obezbijede odgovarajuće mjere profesionalne rehabilitacije koje će biti na raspolaganju svim kategorijama invalida, kao i da se unaprijede mogućnosti za zapošljavanje invalida na otvorenom tržištu rada.

Član 4.

Ta politika se zasniva na principu jednakih mogućnosti između invalidiziranih radnika i radnika uopće. Treba poštovati jednakost mogućnosti i tretmana invalidiziranih. Trebaju se poduzeti posebne mjere za postizanje jednakosti mogućnosti i tretmana invalidiziranih tako da to nije na štetu ostalih radnika.

Član 5.

Treba konsultovati reprezentativne organizacije poslodavaca i radnika u pogledu realizacije odnosne politike, uključujući i mjere koje treba preduzeti za unapređenje saradnje koordinacije između javnih i privatnih organa angažovanih na profesionalnoj rehabilitaciji. Isto tako, treba konsultovati reprezentativne organizacije za invalide i organizacije invalida.

DIO III

MJERE NA NACIONALNOM PLANU ZA RAZVOJ PROFESIONALNE REHABILITACIJE I SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE INVALIDA

Član 6.

Svaka država članica treba, zakonom, odnosno propisom ili bilo kojim drugim metodom koji je u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom, da preduzme mjere koje mogu biti potrebne za sprovođenje u djelo članova 2., 3., 4. i 5. ove konvencije.

Član 7.

Nadležni organi vlasti treba da preduzmu mjere za obezbjeđivanje i ocjenu službi za profesionalnu orijentaciju, stručnog osposobljavanja, posredovanja, zapošljavanja i drugih srodnih službi koje treba da omoguće invalidima da dobiju i zadrže zaposlenje, kao i da napreduju u njemu. Uz potrebna prilagođavanja, treba koristiti postojeće službe za radnike uopće, gdje god je to moguće.

Član 8.

Treba preduzeti mjere za podsticanje osnivanja i razvoja službi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida u seoskim oblastima i udaljenim zajednicima.

Član 9.

Svaka država članica treba nastojati da obezbijedi obuku i da zainteresovanim stavi na raspolaganje savjetnike za rehabilitaciju i drugo, na odgovarajući način obučeno osoblje odgovorno za profesionalnu orijentaciju, stručno osposobljenje, posredovanje i zapošljavanje invalida.

DIO IV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 11.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 12.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može je, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.

2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu nije iskoristila pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga moći će da se otkáže po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 13.

1. Generalni direktor Međunarodne organizacije rada obavijestiće sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji posljednje ratifikacije potrebne da bi konvencija stupila na snagu, generalni direktor skreneće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 14.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, kompletna obavještenja o svim ratifikacijama i svim otkazivanjima koja bude registrovao u skladu s prethodnim članovima.

Član 15.

Uvijek kada to bude smatrao neophodnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosiće Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i proučiti neophodnost stavljanja na dnevni red Konferencije pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 16.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju o potpunoj ili djelimičnoj reviziji ove konvencije i, ako ova konvencija ne nalaže drugačije:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija ima za posljedicu, bez obzira na gore navedeni član 12. trenutno otkazivanje ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, u svom sadašnjem obliku i sadržini za one države članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 17.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.

Primjedba:

Preporuke: R 150 Preporuka o razvoju ljudskih resursa, 1975. god.

Preporuke: R 099 Preporuka o profesionalnoj rehabilitaciji (Invalidi), 1955. god.

